

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. Hare Excellentie drs. T. Van Ark
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Ingediend per reguliere post en via internet:

<https://www.internetconsultatie.nl/stroomlijningderdenbeslag>

Betreft: Reactie op de internetconsultatie Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag:

Ons Kenmerk: OMJ/MIC 329-0324

Den Haag, 24 maart 2020

Excellentie,

Op 12 februari 2020 zond u de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) ter consultatie het conceptwetsvoorstel 'Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag'. Wij hebben met belangstelling kennisgenomen van de consultatiedocumenten en stellen het op prijs dat wij in de gelegenheid worden gesteld om onze mening daarover kenbaar te maken.

Inleiding:

De KBvG is van mening dat de 'Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag' een belangrijke volgende stap is na de aanstaande inwerkingtreding van de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet'.

Onder het huidige systeem moet nog veelvuldig een beroep op de schuldenaar worden gedaan om de noodzakelijke informatie te verkrijgen om de beslagvrije voet correct vast te kunnen stellen. Aangezien gebleken is dat die noodzakelijke informatie vaak niet bij de gerechtsdeurwaarder wordt aangeleverd, wordt de beslagvrije voet helaas vaak nog te laag vastgesteld. De KBvG heeft hier al in 2014 aandacht voor gevraagd.¹ De 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' maakt het mogelijk om een juiste beslagvrije voet vast te stellen door gebruik te maken van gegevens die buiten de schuldenaar om verkregen kan worden.

¹ Naar een nieuwe beslagvrije voet, Vereenvoudiging in een tweetrapsraket, 2014, mr. J. Rijdsdijk, mr. O.M. Jans & mr. Feikema (red).

Onder het nieuwe systeem zal de beslagvrije voet in de basis worden vastgesteld op grond van gegevens die vanuit de UWV-polisadministratie en de Basisregistratie Personen kan worden verkregen. Deze informatie is echter niet voldoende om tot een juiste beslagvrije voet te komen.

Duidelijk moge zijn dat bij de vaststelling van de beslagvrije voet ook rekening dient te worden gehouden met niet onder beslag liggende neveninkomsten van de geëxecuteerde (en diens eventuele partner), ook wanneer die inkomsten niet uit de UWV-polisadministratie blijken. Daarnaast is bij de vaststelling van belang of sprake is van broninhouding door het CAK ten behoeve van de inning van de bestuursrechtelijke ziektekostenpremie.² Tevens dient bij een beslagleggende partij bekend te zijn tot in hoeverre reeds inbreuk is gemaakt op de aanwezige afloscapaciteit, bijvoorbeeld door verrekening door derden op andere inkomsten dan waarop beslag is gelegd.³

De voorgestelde 'Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag' maakt het mogelijk om deze (aanvullende) informatie op eenvoudigere wijze te verkrijgen, door middel van gegevensuitwisseling tussen de verschillende beslagleggende partijen. Hierdoor wordt niet alleen de schuldenaar verder ontlast ten aanzien van diens verplichting om informatie te verschaffen, maar ook de derde waaronder een beslag is gelegd of onder wie een beslag overwogen wordt. Ook dit laatste, het (verder) ontlasten van derden bij de inning van vorderingen wordt reeds lang door de KBvG gepropageerd.

De KBvG is voorts van mening dat de voorgestelde 'Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag' een belangrijk instrument is voor de partij die met de inning en verdeling van de periodieke inhoudingen is belast. Hij zal derhalve op betere wijze invulling kunnen geven aan de rol van de 'coördinerende deurwaarder' (CDW) zoals die in de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' werd geïntroduceerd. Vooral de overdracht van de rol van CDW kan door gebruikmaking van deze wet beter worden vormgegeven. Verderop in deze reactie zal nader op de CDW en diens rol worden ingegaan.

De voorgestelde 'Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag' maakt het tot slot mogelijk om een beter inzicht te verkrijgen in de beslagpositie van schuldenaren. Hierdoor wordt het beter mogelijk om de met de inning van schulden gepaard gaande kosten te beperken of zelfs te voorkomen.

Ook hier heeft de KBvG een voortrekkersrol vervuld door in 2016 het Digitaal Beslagregister (DBR) te introduceren.

² Artikel 475db Rv.

³ De reeds benutte afloscapaciteit wordt in de communicatie (naar derden) immers als verhoging van de beslagvrije voet gecommuniceerd.

In het DBR dienen, kort gezegd, de door gerechtsdeurwaarders gelegde beslagen op vorderingen tot periodieke betaling te worden ingeschreven. Ook dient het DBR (verplicht) geraadpleegd te worden door de gerechtsdeurwaarder. Daarnaast heeft het DBR tot doel de beslagvrije voet waar een geëxecuteerde recht op heeft beter te beschermen. Met de voorgestelde 'Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag' zal de werking van het DBR verbreed worden. Ook de executiemaatregelen (waaronder verrekeningen) die door de andere beslagleggende partijen worden verricht zijn immers van belang om een compleet beeld van de beslagpositie van een schuldenaar te verkrijgen. In de concept memorie van toelichting wordt dan ook zeer terecht gesteld dat een verbreding van het DBR *'meer dan wenselijk'* is.⁴ Bij de bespreking van het voorgestelde artikel 3 zal hier nader op worden ingegaan.

De coördinerende deurwaarder:

In de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' wordt de coördinerende deurwaarder, ook wel CDW, geïntroduceerd. De CDW is de deurwaarder die op grond van artikel 478 Rv *'bevoegd is tot inning'*.⁵ In het voorgestelde artikel 5 lid 1 en 2 wordt nader uiteengezet wanneer de inning aan een andere 'beslagleggende partij' toekomt. Ook artikel 19 lid 7 van de Invorderingswet 1990 (IW 1990) kent een specifieke bepaling ten aanzien van de inning. Als een niet-deurwaarder tot inning bevoegd is, zal hij de rol van CDW vervullen.

Een in het voorgestelde artikel 2 lid 1 genoemde *'beslagleggende partij'* zou de hoedanigheid van CDW kunnen toekomen, althans die rol kunnen vervullen.

Onderscheid 'beslaglegger' en 'beslagleggende partij'

Bedacht dient hierbij evenwel te worden dat het begrip *'beslagleggende partij'* niet hetzelfde is als *'beslaglegger'*.

Het verschil wordt vooral zichtbaar wanneer voor het nemen van executiemaatregelen van de diensten van de gerechtsdeurwaarder gebruik gemaakt moet worden. Degene die over een executoriale titel beschikt en opdracht geeft tot beslaglegging, is de *'beslaglegger'* ter inning van zijn vordering. De gerechtsdeurwaarder is in dat geval de *'beslagleggende partij'* die dit uitvoert.

⁴ Pagina 4.

⁵ Artikel 475ab lid 1 Rv.

Voor veel beslagleggende partijen die ‘vereenvoudigd beslag’ leggen of inkomen vorderen, is het verschil minder zichtbaar doordat die ‘beslagleggende partij’ haar ‘eigen vordering’ int.⁶ Beide begrippen vallen in die situatie samen.

Innen en verdelen namens de gemeenschappelijke beslagleggers:

De CDW (of degene die deze rol vervult) int ‘voor de gezamenlijke beslagleggers’. Vervolgens verdeelt hij de geïnde bedragen onder de executanten met inachtneming van een eventuele preferentie die aan de vordering waarvoor beslag is gelegd verbonden kan zijn.

Hierbij dient onderkend te worden dat óók van ‘verdeling’ sprake is wanneer de CDW (of degene die deze rol vervult) beslag heeft gelegd ten behoeve van een hoger bevoorrechte vordering en dat het geïnde bedrag volledig op die vordering wordt afgeboekt.

Ook de vaststelling van de beslagvrije voet zal met de inwerkingtreding van de ‘Wet vereenvoudiging beslagvrije voet’ een taak zijn die aan de CDW toekomt. Hiermee komt een eind aan de huidige praktijk waarin elke beslaglegger⁷ de beslagvrije voet zelf vaststelt en een derde derhalve geconfronteerd kan worden met verschillende ‘beslagvrije voeten’.

De aankomende wijziging is van groot belang. Een derde zal zich nu immers genoodzaakt zien om de laagste opgegeven beslagvrije voet te hanteren. Hij loopt anders immers het risico om in weerwil van een gelegd beslag betalingen aan de schuldenaar (zijn schuldeiser) te verrichten. Dit brengt echter tevens met zich mee dat een betreffende schuldenaar waarschijnlijk te weinig overhoudt om maandelijks minimaal van rond te komen. De kans is immers groot dat de laagste beslagvrije voet, door onvolledige informatie, onjuist (te laag) is vastgesteld.

Het voorliggende conceptwetsvoorstel zal helpen bij het bepalen wie CDW is of wordt en biedt vervolgens de mogelijkheid om de taak van CDW ook feitelijk op een juiste en efficiënte manier uit te voeren. De KBvG is van mening dat de overdracht van de hoedanigheid van CDW tussen de verschillende ‘beslagleggende partijen’ hier een belangrijk onderdeel van uit moet maken.

⁶ Voor het LBIO geldt dat zij, net als de gerechtsdeurwaarder, weliswaar ‘beslagleggende partij’ is, maar dat de alimentatiegerechtigde als formele ‘beslaglegger’ gezien moet worden.

⁷ Feitelijk wordt de beslagvrije voet door de beslagleggende deurwaarder vastgesteld namens de beslaglegger.

Het vaststellen van de beslagvrije voet namens de gemeenschappelijke beslagleggers:

Doordat bij samenloop van beslagen op dezelfde inkomstenverhouding de CDW met de vaststelling van de beslagvrije voet wordt belast, is hij degene die de beslagvrije voet namens de gezamenlijke beslagleggers vaststelt.

De CDW kan vervolgens door verschillende personen worden aangesproken op de door hem vastgestelde beslagvrije voet. Dat zou in de eerste plaats de schuldenaar kunnen zijn, maar ook elk van de (opvolgende) 'beslagleggers'.

Gegevens die de beslagvrije voet kunnen wijzigen, moeten dan ook bij de CDW bekend gemaakt kunnen worden. De 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' heeft hiervoor het kader gegeven. De gegevensverstrekking die op grond van het huidige conceptwetsvoorstel tot stand moet komen, kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren.

Ook wanneer door een verbeterde gegevenslevering de beslagvrije voet op eenvoudigere wijze correct vastgesteld kan worden, zullen geschillen ten aanzien van de vaststelling blijven voorkomen. De inwerkingtreding van de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet', en de introductie van de CDW, zal echter wel een wijziging aanbrengen in de wijze waarop een dergelijk geschil 'in ultimo' beslecht wordt.

Immers, indien onder huidig recht de deurwaarder namens 'zijn' beslaglegger een beslagvrije voet heeft vastgesteld die vervolgens wordt betwist door de schuldenaar, zal deze in een uiterste situatie een executiegeschil moeten entameren tegen de (achterliggende) beslaglegger. De schuldenaar zal immers stellen dat er te veel wordt ingehouden en derhalve 'te snel' wordt geëxecuteerd, terwijl de beslaglegger (namens wie de beslagvrije voet is vastgesteld) dat zal betwisten.

Ook indien na inwerkingtreding van de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' een geschil ten aanzien van de door de CDW vastgestelde beslagvrije voet ontstaat, zal dat in een uiterste situatie als executiegeschil in een juridische procedure moeten worden beslecht. In dat geval zal echter niet kunnen worden volstaan met het entameren van een procedure tegen (enkel) de beslaglegger waarvoor de CDW het beslag feitelijk heeft gelegd. Nu de CDW (anders dan een beslagleggende deurwaarder naar huidig recht) de beslagvrije voet namens de gemeenschappelijke beslagleggers heeft vastgesteld, zal formeel ook die gemeenschappelijkheid in rechte moeten worden betrokken.

Met de inwerkingtreding van de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' zal echter aanvullend gelden dat ook een afzonderlijke (opvolgende) beslaglegger de mening toegedaan kan zijn dat de door de CDW vastgestelde beslagvrije voet incorrect is.

Ook hij dient hiertegen op te kunnen komen. Helaas is hier, tot op heden, weinig aandacht aan besteed.

Aangezien de CDW de beslagvrije voet namens de gemeenschappelijke beslagleggers vaststelt, zal de CDW die gemeenschappelijke beslagleggers ook moeten kunnen vertegenwoordigen ten aanzien van de vastgestelde beslagvrije voet. De KBvG is van mening dat op dit punt een nadere uitwerking noodzakelijk is. Hier zal verderop in deze reactie nader op worden ingegaan.

Artikelsgewijs:

Artikel 1:- In het tweede lid van het voorgestelde artikel is een bepaling opgenomen die grote gelijkenis vertoont met art. 475ab lid 2 Rv.⁸ Beide bepalingen zijn waardevolle toevoegingen in respectievelijk het onderhavige conceptwetsvoorstel en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Hoewel primair aan *‘de schuldenaar’* en diens inkomsten wordt gedacht bij het verhalen van diens schuld, mag niet uit het oog worden verloren dat ook degene met wie deze schuldenaar in (beperkte) gemeenschap van goederen is getrouwd (gedeeltelijk) uitgewonnen kan worden.⁹

In de *‘Wet vereenvoudiging beslagvrije voet’* zijn de begrippen *‘echtgenoot’* en *‘gehuwd’* gedefinieerd in artikel 475ab lid 1 Rv. Daar wordt aangesloten bij de begrippen zoals gehanteerd in artikel 3 van de Participatiewet, hetgeen enerzijds betekent dat (kort gezegd) *‘samenwonende partners’* onder de begrippen vallen, maar dat anderzijds getrouwde personen die op verschillende adressen wonen als *‘alleenstaanden’* gezien moeten worden in de zin van die wet. Beiden voeren dan immers een separate huishouding. In dit conceptwetsvoorstel wordt de begripsbepaling voor *‘echtgenoot’* als gehanteerd in artikel 475ab lid 1 Rv overigens niet overgenomen.

Ten aanzien van beide *‘soorten echtgenoot’* is de informatiebehoefte een andere. Daar waar de *‘echtgenoot’* als in de Participatiewet wordt bedoeld, is niet meer informatie noodzakelijk dan dat uit die *‘partnerrol’* kan voortvloeien.¹⁰ Hier zal verder op in worden gegaan bij de bespreking van het voorgestelde artikel 4.

Daar waar de schuldenaar in (beperkte) gemeenschap gehuwd is, is ten aanzien van zijn *‘echtgenoot’* als bedoeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (onafhankelijk van

⁸ Opgenomen in de Verzamelwet SZW 2020.

⁹ In pagina 6 (noot 15) van de concept Memorie van Toelichting wordt hier al terecht aan gememoreerd.

¹⁰ Denk hierbij aan gegevens die noodzakelijk zijn om uitvoering te geven aan het bepaalde in artikel 475db lid 1, onderdeel a, Rv.

de feitelijke leefsituatie) een andersoortige bevragingmogelijkheid noodzakelijk. Een dergelijke echtgenoot is immers (mede) uit te winnen en kan daardoor, als *‘geëxecuteerde’*, derhalve feitelijk de rol van schuldenaar opgedrongen krijgen zonder schuldenaar te zijn. De bevragingmogelijkheden en leveringsverplichtingen dienen daarbij aan te sluiten.

Het navolgende voorbeeld kan ter illustratie dienen om het verschil te duiden:

Schuldenaar A is in algehele gemeenschap van goederen gehuwd met B. Het huwelijk dreigt te stranden en B heeft inmiddels de echtelijke woning verlaten en woont elders. A heeft geen inkomsten. B heeft een goede baan.

Ondanks het feit dat A en B feitelijk uit elkaar zijn, is hun huwelijk nog immer in stand. A en B zijn derhalve ‘gehuwd als bedoeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek’. Gezien het gekozen huwelijksgoederenregime, kan ook voor de schuld van A beslag worden gelegd op het loon dat B ontvangt. Dat loon valt immers in de gemeenschap. Voor dit beslag geldt een beslagvrije voet.¹¹ A en B zijn evenwel niet ‘gehuwd als bedoeld in de Participatiewet’. Zowel A als B zijn derhalve ‘alleenstaande’ in het kader van de berekening van de beslagvrije voet.¹²

Stel dat B uit het bovenstaande voorbeeld vervolgens een nieuwe relatie aangaat met C en dat laatstgenoemde zelfs bij B intrekt. Ook C heeft een baan.

Voor de berekening van de beslagvrije voet is B plotseling geen ‘alleenstaande’ meer. B is ‘gehuwd als bedoeld in de Participatiewet’ met C. Het inkomen van C kan uiteraard niet worden beslagen ten aanzien van de schuld van A. Dat neemt niet weg dat het inkomen van C (in diens rol van ‘partner’) weldegelijk van belang is bij de berekening van de beslagvrije voet vanwege het beslag op het inkomen van B.¹³

Geconcludeerd moet derhalve worden dat de uitbreiding van het begrip *‘schuldenaar’* in het voorgestelde tweede lid verstandig en weloverwogen is.

De KBvG wenst echter, gezien het bovenstaande, op te merken dat artikel 475ab lid 2 Rv een omissie kent. Dat lid luidt:

*‘In de artikelen 475g en 475ga wordt onder schuldenaar mede verstaan degene met wie hij in enige gemeenschap van goederen als bedoeld in de eerste afdeling van de zevende titel van het Burgerlijk Wetboek is gehuwd danwel een geregistreerd partnerschap is aangegaan’.*¹⁴

¹¹ Bij de bepaling van de beslagvrije voet op grond van artikel 475d Rv dient derhalve te worden uitgegaan van het inkomen van B.

¹² Artikel 475db lid 1, onderdeel a, Rv vindt derhalve geen toepassing.

¹³ In dat geval dient artikel 475db lid 1, onderdeel a, Rv wel toegepast te worden.

¹⁴ Het wetsvoorstel 35225 voegt daar vervolgens een nieuw te creëren artikel 475aa Rv aan toe.

Ten onrechte is hier niet tevens artikel 475gb Rv genoemd. Laatstgenoemd artikel creëert de mogelijkheid om het BSN van ‘de schuldenaar en diens echtgenoot’ te gebruiken bij het doen van de daar bedoelde bevragingen. Aangezien hier voor het begrip ‘echtgenoot’ naar artikel 475ab lid 1 Rv moet worden gekeken (alwaar naar de Participatiewet wordt verwezen), laat de wet ten onrechte een leemte ten aanzien van de echtgenoot die in (beperkte) gemeenschap van goederen is gehuwd met de schuldenaar, doch elders woont. Aangezien ook zijn inkomsten beslagen kunnen worden, dient ook zijn BSN gebruikt te kunnen worden.¹⁵

Gezien de verwevenheid tussen de ‘Wet vereenvoudiging beslagvrije voet’ en het onderhavige wetsvoorstel, adviseert de KBvG om ook dit onderdeel te repareren.

Artikel 2:

- De aanhef van het voorgestelde tweede lid luidt:

‘Voor vorderingen op periodieke of wekerende betalingen waaraan een beslagvrije voet is verbonden, geldt dat de uit deze wet voortvloeiende verplichtingen tot levering van gegevens van toepassing zijn voor zover de in het eerste lid genoemde partijen gebruik maken van hun bevoegdheid tot:’

Deze aanhef loopt enigszins ‘stroef’. Bedoeld zal zijn dat (afgezien van het later te bespreken voorgestelde artikel 3) de uit de onderhavige voorgestelde wet voortvloeiende verplichting tot levering van gegevens bestaat ten aanzien van de daarna, onder a tot en met d, bedoelde bevoegdheden voor zover die bevoegdheden verband houden met het zoeken van verhaal op vorderingen van de schuldenaar tot periodieke of wekerende betalingen waaraan een beslagvrije voet is verbonden.

In de opbouw van de verschillende artikelen van het onderhavige wetsvoorstel, zou het meer voor de hand liggen om te bepalen waarom de in het voorgestelde artikel 2 (lid 1) genoemde partijen gegevens van de anderen nodig hebben. Zij hebben deze gegevens nodig om vast te kunnen stellen of er sprake van ‘samenloop’ is of, door het gebruikmaken van een bevoegdheid als genoemd in het voorgestelde artikel 2 lid 2, sprake van ‘samenloop’ zal zijn.¹⁶ Logischerwijze kunnen gegevens pas van een andere partij worden verkregen wanneer ook zij, (de bevraagde partij) al gebruik maakt van een van de in de onderdelen a tot en met d genoemde bevoegdheden. Oftewel, pas wanneer van ‘samenloop’ sprake is.

¹⁵ Hij krijgt dan immers feitelijk mede ‘de rol van schuldenaar’ zonder daadwerkelijk ‘schuldenaar’ te worden.

¹⁶ Het betreft hier zowel de ‘smalle samenloop’ als de ‘brede samenloop’ als bedoeld in de concept memorie van toelichting.

Pas indien van ‘*samenloop*’ sprake is, is een bevragende partij überhaupt in staat om gebruik maken van de gegevens van anderen ten behoeve van de eigen bevoegdheden (van de bevragende partij) zoals genoemd in het voorgestelde artikel 2 lid 2 en artikel 3.

Daarbij dient overigens opgemerkt te worden dat in de voornoemde aanhef niet volstaan kan worden met de woorden ‘gebruik maken van hun bevoegdheid tot:’. Ook dienen situaties worden onderkend waarin de bevragende partij enkel nog ‘voornemens is gebruik te maken’ van een bevoegdheid als genoemd in het voorgestelde artikel 2 lid 2, onderdelen a tot en met d, en artikel 3. Het is immers niet uit te sluiten dat bevraging juist niet leidt tot het gebruikmaken van de betreffende bevoegdheid.

Het valt op dat in de concept memorie van toelichting al helder uiteen is gezet op welke wijze de ‘smalle samenloop’ en ‘brede samenloop’ van belang is in het kader van deze voorgestelde wet. Het verdient aanbeveling om de daar gegeven uitleg op duidelijkere wijze in de voorgestelde wettekst tot uiting te laten komen.

- In artikel 2 lid 2, onderdeel a, wordt voorgesteld om de verplichte levering van gegevens mogelijk te maken wanneer die worden gebruikt voor: ‘het leggen van beslag, bedoeld in artikel 475b, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering’. Deze onderstreepte toevoeging lijkt overbodig.

In de eerste plaats kan bezwaarlijk over ‘*bedoeld in (...)*’ gesproken worden omdat het daarna vermelde artikel 475b Rv überhaupt geen bepaalde beslagsoort noemt. Na inwerkingtreding van de ‘Wet vereenvoudiging beslagvrije voet’ luidt het artikel immers:

- ‘1. Beslag onder een derde op een of meer vorderingen van de schuldenaar tot periodieke betalingen waaraan een beslagvrije voet is verbonden, is slechts geldig voor zover een periodieke betaling de beslagvrije voet overtreft.*
- 2. Beslag op een vordering tot nabetaling is niet verder geldig dan indien de betaling gedurende het beslag tijdig was gedaan. Beslag op een vordering tot betaling van vakantiebijslag is niet verder geldig dan indien de vakantiebijslag gelijk met de periodieke inkomsten was betaald.’*

Daarbij komt dat in de eerste volzin van het voorgestelde artikel 2 lid 2 al wordt gesteld dat het gaat om tenuitvoerlegging op vorderingen tot ‘*periodieke of wekerende betalingen waaraan een beslagvrije voet is verbonden*’. De toevoeging in onderdeel a is derhalve een nodeloze dubbeling.

- De verplichte levering van gegevens ziet, zoals gesteld, op situaties waarin gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid tot tenuitvoerlegging op alle vorderingen tot periodieke of wekerende betalingen waaraan een beslagvrije voet is verbonden.

Het is in dit kader vreemd dat het voorgestelde tweede lid, onderdeel b, spreekt over *'het vorderen van loon'*. Hoewel in het dagelijks spraakgebruik wellicht over 'loonvordering' wordt gesproken,¹⁷ dient buiten kijf te staan dat het onderhavige wetsvoorstel van toepassing is op elke 'vordering op grond van artikel 19 IW 1990' zolang de toepassing van dit middel onder de reikwijdte van de eerste volzin valt.¹⁸ Duidelijk dient derhalve te zijn dat bevraging en verstrekking op grond van het onderhavige wetsvoorstel tevens aan de orde dient te zijn wanneer artikel 19 IW 1990 is toegepast ten aanzien van (bijvoorbeeld) een vordering van de schuldenaar uit een uitkering.

Het verdient in dit kader aanbeveling om in 'onderdeel b' te spreken over: *'het vorderen op grond van artikel 19 van de Invorderingswet 1990'*.

Ook in het voorgestelde artikel 4 lid 1, artikel 5 lid 1 en lid 2 wordt gesproken over *'loon gaat vorderen'*, *'loon wordt gevorderd'* en *'oudste loonvordering'*.¹⁹

- In het voorgestelde artikel 2 lid 2, onderdeel d, wordt over *'verrekening'* gesproken. Mag worden aangenomen dat hier ook de zogenaamde 'pseudoverrekening' onder valt?

- In het voorgestelde artikel 2 lid 2, onderdeel d, staat: *'(...) in het kader van met de schuldenaar overeengekomen (...)'*. Hier zal bedoeld zijn: *'(...) in het kader van een met de schuldenaar overeengekomen (...)'*.

Artikel 3:

De gerechtsdeurwaarders beschikken, zoals reeds genoemd, sinds 2016 over het Digitaal Beslagregister (DBR). Het DBR heeft tot doel te bevorderen dat de beslagvrije voet op een juiste wijze wordt vastgesteld en toegepast. Tevens heeft het tot doel te voorkomen dat, in onwetendheid ten aanzien van de beslagpositie van een schuldenaar, proceskosten of executiekosten worden gemaakt waar dat (achteraf) niet nodig is. Waar wél kosten moeten worden gemaakt, helpt het om die zo veel mogelijk te beperken.

De KBvG heeft, ter bevordering van de goede beroepsuitoefening van de gerechtsdeurwaarder, gebruik gemaakt van de haar op grond van artikel 57 van de Gerechtsdeurwaarderswet toekomende verordenende bevoegdheid. Zij heeft haar

¹⁷ Artikel 19 lid 5 IW 1990 spreekt wel over *'loonvordering'* ten aanzien van het bepaalde onder artikel 19 lid 1, onderdeel a, IW 1990.

¹⁸ Dat betekent derhalve dat de zogenaamde 'overheidsvordering' die als 'vereenvoudigd bankbeslag' gezien kan worden, niet onder het bereik van dit wetsvoorstel valt.

¹⁹ Ook in de concept Memorie van Toelichting wordt op verschillende plaatsen over *'loon vorderen'* gesproken, te weten op pagina's 7, 15, 16, 18, 22, 26 en 28.

leden onder meer verplicht om in het DBR executoriale beslagen op vorderingen tot periodieke betalingen in te schrijven waaraan op grond van het bepaalde in artikel 475c Rv een beslagvrije voet is verbonden, danwel waarop op grond van artikel 475f Rv de beslagvrijevoetregeling van toepassing is verklaard. Daarnaast is bepaald in welke gevallen het Digitaal Beslagregister verplicht geraadpleegd dient te worden door gerechtsdeurwaarders.

Van verplichte bevraging is sprake wanneer de gerechtsdeurwaarder opdracht krijgt om beslag te leggen op een vordering tot periodieke betaling waarvoor de inschrijving in het DBR verplicht is gesteld. Bevraging is tevens verplicht wanneer de gerechtsdeurwaarder opdracht krijgt tot het, kort gezegd, in verband met een verhaalsvordering in rechte betrekken van een natuurlijke persoon.²⁰

In het voorgestelde artikel 3 wordt terecht voorgesteld om het in dergelijke gevallen mogelijk te maken om alle in artikel 2 lid 1 genoemde beslagleggende partijen ter zake te bevragen. De KBvG meent echter dat de bevragingsmogelijkheid te beperkt is vormgegeven.

Het gerechtshof te Amsterdam heeft ten aanzien van de reikwijdte van bevragingsmogelijkheden door gerechtsdeurwaarders in het DBR als volgt geoordeeld:²¹

‘Aangenomen moet worden dat de gerechtsdeurwaarder als openbaar ambtenaar, bestuursorgaan en overheidsorgaan in beginsel bevoegd is het DBR te raadplegen als een behoorlijk vervulling van de wettelijke taken waarmee hij is belast, dat meebrengt, waaronder de taak van "het doen van (...) verdere exploten" als bedoeld in art. 2 lid 1, aanhef en sub b Gdw..’

Volgens artikel 2 lid 1 van de Gerechtsdeurwaarderswet is de gerechtsdeurwaarder een openbaar ambtenaar die belast is met de taken die bij of krachtens de wet, al dan niet bij uitsluiting van ieder ander, aan deurwaarders onderscheidenlijk gerechtsdeurwaarders zijn opgedragen of voorbehouden. Vervolgens wordt in de onderdelen a tot en met e opgesomd met welke taken de gerechtsdeurwaarder in het bijzonder is belast.

In artikel 3 wordt terecht voorgesteld om elk van de in artikel 2 genoemde partijen te verplichten om de nader bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen gegevens te leveren aan de gerechtsdeurwaarder. Voor de gerechtsdeurwaarder betekent dit concreet dat, ten opzichte van de werking van het DBR, de kring van

²⁰ Artikel 4 Reglement digitaal beslagregister voor gerechtsdeurwaarders.

²¹ Hof Amsterdam 29 oktober 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:3794.

bevraagden groter wordt en een completer beeld van de beslagpositie van de schuldenaar kan worden gevormd.

Voorkomen moet echter worden dat de gerechtsdeurwaarder in situaties waarin hij niet de opdracht krijgt *‘een procedure in te leiden’* of *‘beslag te leggen’* maar opdracht krijgt een andersoortige ambtshandeling te verrichten, wél de bevoegdheid heeft om het DBR te raadplegen, doch niet bevoegd is om een *‘verbreed DBR’* te raadplegen.

Denk hierbij aan de situatie waarin de gerechtsdeurwaarder een executoriale titel aangeleverd krijgt met de opdracht om tot betekening (en eventuele verdere ten uitvoerlegging) daarvan over te gaan.

Geadviseerd wordt om het bepaalde in het voorgestelde artikel 3 te herformuleren zodat duidelijk is dat een partij als bedoeld in het voorgestelde artikel 2, de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen gegevens aan de gerechtsdeurwaarder levert, wanneer hij die voor de behoorlijke vervulling van zijn wettelijke taken verzoekt zodat hij kan onderzoeken of een schuldenaar naar verwachting binnen een redelijke termijn aan een vordering kan voldoen.²²

Artikel 4:

- Blijkens het voorgestelde artikel 4 lid 1 dienen, op verzoek, gegevens te worden geleverd aan beslagleggende partijen *‘ter vaststelling van de beslagvrije voet of de identificatie van de coördinerende deurwaarder (...)’*. Deze, nader vast te stellen, gegevens dienen geleverd te worden aan (bijvoorbeeld) de deurwaarder die *‘beslag gaat leggen of beslag legt’*.

De term *‘beslag gaat leggen’* lijkt te impliceren dat de keuze om beslag te leggen definitief gemaakt is en dat de gegevens slechts in dát geval opgevraagd mogen worden. Het is echter zeer wel voorstelbaar dat de op grond van artikel 4 verkregen informatie alsnog leidt tot een keuze om dit niet te doen.²³ Het is van belang om duidelijk te maken dat wanneer bevraging tóch niet tot beslaglegging leidt, niet (met terugwerkende kracht) geoordeeld moet worden dat de op grond van artikel 4 verkregen informatie ten onrechte is opgevraagd. In dit kader verdient het aanbeveling om te spreken over *‘voornemens is beslag te leggen’*.

²² In de concept memorie van toelichting is reeds gesteld dat voor de bepaling van de *‘redelijke termijn’* naar de KBvG-regelgeving terugverwezen kan worden. Ook het verplichte karakter van de bevragingen is vastgelegd in bestaande regelgeving voor de gerechtsdeurwaarder die, naar de stand van de komende de juridische en technische mogelijkheden en de wenselijkheid kan worden aangepast.

²³ De informatie die ter vaststelling van de beslagvrije voet wordt verkregen kan op een zeer geringe afloscapaciteit duiden.

Dit zou tevens overeenkomen met de concept memorie van toelichting die hieromtrent stelt:

*‘Bij “beslag gaat leggen” gaat het om het voornemen tot, en bij “legt beslag” is de partij bezig met het leggen van beslag’.*²⁴

Ten aanzien van de passage *‘of beslag legt’*, dient overigens te worden opgemerkt dat dit op een actieve handeling duidt. Een deurwaarder *‘legt’* immers derdenbeslag door een beslagexploot aan de betreffende derde te betekenen. Het *‘bezig zijn met het leggen van beslag’*, zoals in de concept memorie van toelichting staat vermeld, betreft derhalve een relatief kortdurende handeling (te weten: de betekeningshandeling). Bedoeld zal zijn: *‘heeft gelegd’*.

Feitelijk gaat het hier telkens om situaties waarin een partij voornemens is om gebruik te maken van de bevoegdheden als genoemd in het voorgestelde artikel 2 lid 2, danwel reeds gebruik maakt van een dergelijke bevoegdheid, onder de voorwaarden als genoemd in (de aanhef van) dat lid.

- Blijkens het voorgestelde artikel 4 lid 1 dienen de verzochte gegevens te worden verstrekt wanneer het te leggen of gelegde beslag *‘ten laste van de schuldenaar’* is of wordt gelegd.

Door de werking van het reeds besproken artikel 1 lid 2, strekt het begrip *‘schuldenaar’* zich uit tot de echtgenoot van de schuldenaar waarmee hij in enige gemeenschap van goederen is gehuwd danwel een geregistreerd partnerschap is aangegaan. Ook die persoon kan, in geval van beslag, immers *‘geëxecuteerde’* worden. Informatie ten aanzien van die persoon zal om die reden op overeenkomstige wijze gedeeld moeten kunnen worden.

Wanneer ten laste van de schuldenaar beslag is gelegd, dienen bij de vaststelling van de beslagvrije voet ook (persoons)gegevens te worden betrokken ten aanzien van *‘de partner’* van de schuldenaar.²⁵

Volgens de KBvG moet buiten kijf staan dat het voorgestelde artikel 4 lid 1 voldoende grondslag biedt om ten behoeve van de berekening van de voor de geëxecuteerde geldende beslagvrije voet ook die partnergegevens daar onder te kunnen rekenen.

Denk hierbij aan het in de *‘Wet vereenvoudiging beslagvrije voet’* geïntroduceerde artikel 475db lid 1, onderdeel a, Rv ten aanzien van de vermindering van de beslagvrije voet met de inkomsten van de echtgenoot voor zover die niet onder

²⁴ Pagina 27.

²⁵ De *‘echtgenoot’* als bedoeld in de Participatiewet. De terminologie van artikel 475ab lid 1 Rv wordt echter niet van overeenkomstige toepassing verklaard in de thans voorgestelde wet.

beslag liggen, maar ook aan de toepassing van artikel 475da lid 5 Rv ten aanzien van de verhoging van de beslagvrije voet in verband met, kort gezegd, woonkosten.

- In het voorgestelde artikel 4 lid 1 wordt, zoals reeds is opgemerkt, een beslagleggende partij verplicht om gegevens te verstrekken *‘ter vaststelling van de beslagvrije voet of de identificatie van de coördinerende deurwaarder (...)’*. De KBvG meent dat met het noemen van deze twee grondslagen een te beperkte bevragingsgrondslag wordt gegeven, althans dat zij niet specifiek genoeg zijn uitgewerkt.

Duidelijk moge zijn dat communicatie en gegevensuitwisseling niet alleen noodzakelijk is in gevallen waarin sprake is van *‘smalle samenloop’*, maar tevens wanneer sprake is van *‘brede samenloop’*. In geval van *‘smalle samenloop’* zal sprake zijn van een enkele CDW. Communicatie dient via hem te verlopen en diens identiteit, danwel de identiteit van degene aan wie deze hoedanigheid wordt overgedragen, moet kenbaar zijn en derhalve bevestigd kunnen worden.

In geval van *‘brede samenloop’* zal echter ten aanzien van de verschillende inkomstenverhoudingen contact mogelijk moeten zijn en gegevens moeten worden geleverd tussen de verschillende CDW's, danwel tussen de CDW en een beslagleggende partij die gebruik maakt van een bevoegdheid tot verrekening op een andere inkomstenverhouding.²⁶ In dat geval dient immers onderzocht te worden welk effect het in de *‘Wet vereenvoudiging beslagvrije voet’* geïntroduceerde artikel 475c lid 4 Rv heeft op de inning vanuit het beslagen inkomen.

Met *‘de vaststelling van de beslagvrije voet’* zoals die volgens het bepaalde in artikel 475da Rv ev. is vormgegeven, heeft dit in strikte zin echter niets te maken. De werking van artikel 475c lid 4 Rv dwingt immers om vast te stellen tot in hoeverre reeds rekening is gehouden met reeds benutte afloscapaciteit. Niet de *‘vaststelling van de beslagvrije voet’*. In de communicatie met de derde en de schuldenaar wordt de reeds benutte afloscapaciteit echter wel gecommuniceerd als ware de beslagvrije voet hoger.²⁷

Aldus dient duidelijk dient te zijn dat de gegevenslevering niet alleen plaats dient te vinden voor *‘de vaststelling van de beslagvrije voet’*, maar tevens voor de bepaling van de reeds benutte afloscapaciteit.

²⁶ Ook blijkens de bestaande jurisprudentie blijkt dat (actief) contact gezocht moet worden tussen de verschillende beslagleggende deurwaarders die op verschillende inkomstenbestanddelen beslag hebben gelegd. Dit teneinde om uitvoering te geven aan het bepaalde in het huidige artikel 475b lid 2 Rv. Zie: Hof Amsterdam 7 september 2010, ECLI:NL:GHAMS:2010:BN7340.

²⁷ Kamerstukken II 2016/17, 34628, nr.3, pag. 24-25.

Opgemerkt dient hierbij te worden dat het hierbij zowel de onder beslag liggende (of verrekenende) neveninkomsten van de geëxecuteerde betreft, als die van zijn 'partner'.²⁸ Ten aanzien van beiden dienen derhalve gegevens te kunnen worden uitgewisseld.

- Aangezien in het voorgestelde artikel 4 lid 2 het eerste lid van overeenkomstige toepassing wordt verklaard wanneer de specifiek genoemde beslagleggende partijen de bevoegdheid tot verrekening hebben, kan ook hier de vraag worden gesteld of ook de zogenaamde pseudoverrekening onder het verrekenbegrip valt.

- In het voorgestelde artikel 4 lid 2 wordt terecht over 'bepalen van de beslagvrije voet *gesproken*'. Een verrekenende partij kan de beslagvrije voet immers niet '*vaststellen*' omdat hij (in die rol) nimmer CDW kan zijn.²⁹ Ook hier geldt echter dat de verrekenende partij tevens gegevens ten aanzien van de bepaling van de 'resterende afloscapaciteit' moet kunnen verkrijgen.

Voorstel:

De KBvG is van mening dat een relatief eenvoudige herstructurering van de voorgestelde artikelen 2, tweede lid, 3 en 4 tot een completere wettekst kan leiden. Dit met inachtneming van de opmerkingen die hierboven zijn geplaatst. In dat kader wordt geadviseerd om deze artikelen te vervangen door een nieuw artikel 3 dat als volgt luidt:

1. Elke in artikel 2 genoemde partij verstrekt een andere daar genoemde partij desgevraagd de noodzakelijke gegevens om te bepalen of sprake is van samenloop of sprake van samenloop zal zijn indien hij, voor verhaal op een vordering tot periodieke of weerkerende betalingen van de schuldenaar waaraan een beslagvrije voet is verbonden, gebruik maakt of voornemens is gebruik te maken van de bevoegdheid tot:

- a. het leggen van beslag;*
- b. het vorderen op grond van artikel 19 van de Invorderingswet 1990;*
- c. het nemen van verhaal op grond van artikel 27 van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften of artikel 6:4:6 van het Wetboek van Strafvordering; of*
- d. een bij wettelijk voorschrift gegeven bevoegdheid tot verrekening, niet zijnde verrekening die plaatsvindt in het kader van een met de schuldenaar overeengekomen betalingsregeling.*

²⁸ De 'echtgenoot' als bedoeld in artikel 475ab lid 1 Rv.

²⁹ Een verrekenende partij berekent de beslagvrije voet immers alleen ten aanzien van zijn eigen verrekening, terwijl de CDW namens een gemeenschappelijkheid vaststelt, int en verdeelt.

2. Indien sprake is van samenloop of indien sprake van samenloop zal zijn, verstrekken de partijen die gebruik maken van de bevoegdheid als bedoeld in de onderdelen a tot en met d van het vorige lid, desgevraagd de gegevens noodzakelijk voor:

- a. de vaststelling van de beslagvrije voet, dan wel de bepaling van de resterende afloscapaciteit; en*
- b. de bepaling van de partij die de coördinerende deurwaarder is of de rol van coördineerde deurwaarder vervult.*

3. Als de partijen, genoemd in artikel 2, onderdelen d, e, h, j en k, gebruik maken van een bij wettelijk voorschrift gegeven bevoegdheid tot verrekening, niet zijnde een verrekening die plaatsvindt in het kader van een betalingsregeling, zijn het eerste en tweede lid, onderdeel a, van overeenkomstige toepassing, voor het bepalen van de van toepassing zijnde beslagvrije voet.

4. Elk van de in artikel 2 genoemde partijen levert desgevraagd aan de gerechtsdeurwaarder de gegevens noodzakelijk voor de behoorlijke vervulling van zijn wettelijke taken, op basis waarvan deze onderzoekt of een schuldenaar naar verwachting binnen een redelijke termijn aan een vordering kan voldoen.

5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden de gegevens, bedoeld in het tweede en vierde lid, nader omschreven.

6. Het CAK, genoemd in artikel 6.1.2. van de Wet langdurige zorg, verstrekt op verzoek van een in artikel 2 genoemde partij de gegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van artikel 475db, eerste lid, onderdeel c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Duidelijk moge zijn dat hierbij met ‘samenloop’ zowel de ‘smalle samenloop’ als de ‘brede samenloop’, als genoemd in de concept memorie van toelichting, wordt bedoeld. Additioneel wordt derhalve geadviseerd om dat begrip in het voorgestelde artikel 1 lid 1 te definiëren als:

‘Samenloop: de situatie waarin gelijktijdig gebruik wordt gemaakt of zal worden gemaakt van een bevoegdheid als genoemd in artikel 3, eerste lid, door een partij als bedoeld in artikel 2, voor verhaal op een vordering tot periodieke of weerkerende betalingen van de schuldenaar of, indien hij gehuwd is als bedoeld in artikel 475ab, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zijn echtgenoot als daar bedoeld.’³⁰

³⁰ Door te verwijzen naar artikel 475ab lid 1 Rv wordt ook de ‘partner’ van de schuldenaar onder de definitie begrepen. Het voorgestelde artikel 1 lid 2 maakt vervolgens dat ook het begrip ‘schuldenaar’ wordt uitgebreid.

Artikel 5:

- Bij de totstandkoming van de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet', is een nieuw artikel 478 lid 2 Rv geïntroduceerd, dat luidt:

'Indien beslag is gelegd op een vordering als bedoeld in artikel 475c, eerste lid, en het oudste executoriale beslag is gelegd door een beslaglegger die bevoegd is zonder tussenkomst van een deurwaarder beslag te leggen voor een hoger bevoorrechte vordering dan de daaropvolgende executoriale beslagen, int in afwijking van het eerste lid deze beslaglegger. (...)'³¹.

Blijkens de concept memorie van toelichting is aanleiding gezien om dit lid te verplaatsen naar de onderhavige concept wet. Opgemerkt dient echter te worden dat met de verplaatsing tevens een redactionele wijziging wordt voorgesteld. Het voorgestelde artikel 5 lid 1 zou immers moeten gaan luiden:

'Als beslag is gelegd, loon wordt gevorderd of verhaal wordt genomen op een vordering als bedoeld in artikel 475c, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het oudste executoriale beslag is gelegd door een beslaglegger die bevoegd is zonder tussenkomst van een deurwaarder beslag te leggen voor een hoger bevoorrechte vordering dan de daaropvolgende executoriale beslagen, int in afwijking van artikel 478, eerste lid, (...).

Afgevraagd kan worden waarom die toevoeging 'loon wordt gevorderd of verhaal wordt genomen' is opgenomen. Dit lijkt overbodig!

Het artikel is immers een uitzondering op het bepaalde in artikel 478 lid 1 Rv waarin, kort gezegd, is bepaald dat de inning en verdeling in beginsel bij de deurwaarder belegd wordt die het eerste executoriale beslag heeft gelegd. De uitzondering werd zinvol geacht omdat zonder het in de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' aangenomen artikel 478 lid 2 Rv, de inning en verdeling óók bij de deurwaarder zou worden belegd wanneer het door hem gelegde beslag volgt op het beslag dat gelegd is door een 'vereenvoudigd beslaglegger' die beslag heeft gelegd voor een hoger bevoorrechte vordering. In de feitelijke verdeling wordt in dat geval immers alleen op die hogere bevoorrechte vordering afgeboekt.

Door de voorgestelde voornoemde toevoeging zou het nieuwe artikel 5 lid 1 straks feitelijk niet alleen bepalen dat de inning en verdeling bij de oudste 'vereenvoudigd

³¹ In de Verzamelwet SZW 2018 is een laatste volzin aan dit tweede lid toegevoegd. Die volzin wordt volgens het voorstel opnieuw gecodificeerd in artikel 5 lid 3.

beslaglegger' blijft liggen wanneer het wordt gevolgd door een door een deurwaarder gelegd beslag voor een lager bevoorrechte vordering, maar tevens dat de inning en verdeling bij de 'vereenvoudigd beslaglegger' komt te liggen wanneer het wordt gevolgd door verhaal zonder dwangbevel of een 'artikel 19 IW 1990-vordering' voor een lager bevoorrechte vordering. Volgens de voorgestelde tekst zelfs *'in afwijking van het bepaalde in artikel 478, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering'*.

Duidelijk moge echter zijn dat de inning en verdeling in die gevallen sowieso al bij die oudste 'vereenvoudigd beslaglegger' had gelegen op grond van het bepaalde in het voorgestelde artikel 5 lid 2 Rv. Daarbij komt dat dit dan zeker niet *'in afwijking van het bepaalde in artikel 478, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering'* zou zijn. In die 'toegevoegde gevallen' is er immers überhaupt geen deurwaarder bij betrokken.

Als bedoeld is te codificeren dat de inningsbevoegdheid ook niet wijzigt wanneer *'verhaal zonder dwangbevel'* of *'vordering als bedoeld in artikel 19 Invorderingswet 1990'* voorafgaat aan een beslag voor een lager bevoorrechte vordering, is de thans voorgestelde redactie van het artikel niet alleen incorrect, maar tevens overbodig.

In artikel 19 lid 7 IW 1990 is immers reeds bepaald dat de inning aan deze 'inkomensvorderaar' toekomt wanneer deze voor een (kort gezegd) preferente vordering int. Het voorgestelde artikel 5 lid 2 noemt dit artikel zelfs expliciet. Ten aanzien van *'het nemen van verhaal (zonder dwangbevel)'*, geldt dat vorderingen die op een dergelijke wijze worden geïnd überhaupt niet hoger zijn bevoorrecht.

Wanneer ondanks het bovenstaande, desalniettemin, wordt gekozen om de voormelde toevoegingen te handhaven, dient opgemerkt te worden dat in het voorgestelde eerste lid wordt gesproken over *'of verhaal wordt genomen'*, terwijl in het tweede lid het uitgebreidere *'of verhaal zonder dwangbevel heeft genomen'*. Het verdient aanbeveling om tot een uniforme omschrijving te komen. De omschrijving mét toevoeging zou in dat geval aanbeveling verdienen.

- Zoals hierboven reeds gesteld, bevat het voorgestelde artikel 5 lid 1 de navolgende passage: *'(...) dan de daaropvolgende executoriale beslagen'*. Voorgesteld wordt om het woord *'executoriale'* hier te laten vervallen omdat dit te beperkend werkt.

Het voorgestelde artikel heeft immers tot doel om de inning van ontvangsten aan de partij te laten die bevoegd is om 'vereenvoudigd beslag' te leggen voor een vordering die hoger bevoorrecht is dan de vorderingen waarvoor later beslag wordt gelegd. Ook mag hierbij niet uit het oog worden verloren dat die 'opvolgende beslagen' tevens conservatoire beslagen kunnen zijn.

Het moge duidelijk zijn dat de aard van een conservatoir beslag met zich meebrengt dat (nog) niet aan een dergelijke beslaglegger kan worden afgedragen in het kader van een verdeling.³² Indien het oudere beslag echter voor een hoger bevoorrechte vordering is gelegd, zou dat de verdeling niet in de weg hoeven te staan. Ook bij een eventuele algehele toewijzing van de vordering waarvoor het latere conservatoire beslag is gelegd, zal in de verdeling het totaal van het geinde aan de eerdere preferente beslaglegger toekomen. Voorkomen moet worden dat de tussenkomst van een conservatoir beslag de inning door de CDW feitelijk 'op slot zet' wanneer artikel 5 lid 1 van toepassing is.

- De passage '*als bedoeld in artikel 475c, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*' in het voorgestelde artikel 5 lid 1, is te beperkt. Het bepaalde dient immers niet alleen te gelden bij inning en verdeling wanneer de wet, op grond van artikel 475c Rv van rechtswege een beslagvrije voet aan de beslagen vordering heeft toegekend, maar tevens wanneer de regeling van de beslagvrije voet op grond van het bepaalde in artikel 475f Rv van toepassing wordt verklaard. Ook hier kan derhalve beter worden gesproken over 'tot periodieke of weerkerende betaling waaraan een beslagvrije voet is verbonden'.

- In het voorgestelde artikel 5 lid 1 staat de passage: '*als niet bij voorbaat vatstaat*'. Hier zal '*vaststaat*' zijn bedoeld.

- In het voorgestelde artikel 5 lid 2 staat de passage: '*(...), voor de gezamenlijke beslagleggers als niet bij voorbaat vaststaat dat alle beslagleggers uit de te innen geldsommen zullen kunnen worden voldaan*'. Opgemerkt dient echter te worden dat het hier niet enkel om '*beslagleggers*' gaat. Geadviseerd wordt om hier over het ruimere begrip '*executanten*' te spreken.

³² Indien alle beslagen zijn gelegd voor concurrente vorderingen, is zelfs niet op voorhand vast te stellen voor welk deel een conservatoire beslaglegger mee zou kunnen gaan delen. Wanneer de vordering waarvoor een dergelijk beslag wordt gelegd immers wordt toegewezen, moet nog worden gezien welk bedrag wordt toegewezen.

- In het voorgestelde artikel 5 lid 2 staat: 'de artikelen 478 van (...)'. Bedoeld zal zijn: 'artikel 478 van(...)'.

Voorstel:

De KBvG meent dat ook aan de bezwaren ten aanzien van de voorgestelde redactie van artikel 5 lid 1 en 2 op eenvoudige wijze tegemoetgekomen kan worden. De betreffende leden zouden dan als volgt kunnen luiden:

'1. Als beslag is gelegd op een vordering tot periodieke of weerkerende betaling waaraan een beslagvrije voet is verbonden en het oudste executoriale beslag is gelegd door een beslaglegger die bevoegd is zonder tussenkomst van een deurwaarder beslag te leggen voor een hoger bevoorrechte vordering dan de daaropvolgende beslagen, int deze beslaglegger, in afwijking van artikel 478, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, voor de gezamenlijke beslagleggers als niet bij voorbaat vaststaat dat alle beslagleggers uit de te innen geldsommen zullen kunnen worden voldaan.

2. Als het eerste lid, artikel 478 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering of artikel 19, zevende lid, van de Invorderingswet 1990 geen partij aanwijst die de inning toekomt, int, de in artikel 2 genoemde partij met het oudste executoriale beslag of de oudste vordering op inkomen of die het oudste verhaal zonder dwangbevel heeft genomen, voor de gezamenlijke executanten als niet bij voorbaat vaststaat dat alle executanten uit de te innen geldsommen zullen kunnen worden voldaan.'

Artikel 7:

- In het voorgestelde artikel 7 wordt voorzien in de levering van gegevens via een 'voorziening'. Blijkens het voorgestelde tweede lid, strekt de levering van gegevens zich uit tot de 'in deze wet, de daarop berustende bepalingen en artikelen 475i, vijfde lid, en 478, eerste en tweede lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, beschreven gegevensuitwisseling'.

De KBvG onderkent het belang van de voorgestelde toevoeging. Door de verwijzing naar artikel 475i lid 5 Rv, is het voor de CDW (of de partij die deze rol vervult) mogelijk om op eenvoudigere wijze uitvoering te geven aan zijn mededelingsplicht op grond van die bepaling.

Ook voor de 'innende partij' (op grond van artikel 478 Rv, dan wel op grond van de onderhavige conceptwet), is het van groot belang om over alle gegevens te

beschikken die voor een correcte verdeling, met inachtneming van een ieders preferentie, noodzakelijk is.

Door de voorgestelde onderstreepte verwijzing, wordt het op eenvoudigere wijze mogelijk gemaakt om een opvolgend beslag (of vordering op grond van artikel 19 IW 1990, dan wel ‘genomen verhaal zonder dwangbevel’), ter verdeling in te dienen bij die *‘innende partij’*.

Aansluitend betekent dit dat de ‘Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag’ de belangrijke mogelijkheid biedt om ook de overdracht van de taken van de CDW aan een opvolger te faciliteren wanneer de inningsbevoegdheid wijzigt. Door een zogenaamde ‘warme overdracht’ van het gehele (taken)pakket, kan een belangrijke stap worden gezet om de derde (onder wie het beslag is gelegd) verder te ontlasten in het (innings)proces.

Onderkend dient evenwel te worden dat het, voor de goede uitvoering van de taken van de CDW, of degene die deze rol vervult, noodzakelijk is om ook over gegevens te beschikken die niet noodzakelijk zijn voor de *‘identificatie van de coördinerende deurwaarder (...)’*, of de *‘vaststelling van de beslagvrije voet’* of de bepaling van de resterende afloscapaciteit, maar wel noodzakelijk zijn voor de juiste verdeling van de geïnde bedragen. De KBvG zal later in deze reactie nader ingaan op de te leveren gegevens.

In het voorgestelde artikel 7 wordt op verschillende plaatsen verwezen naar voorgestelde, nader te maken, lagere regelgeving. Die nadere regelgeving ziet echter op de datum waarop levering moet gaan plaatsvinden, de (inrichting van de) *‘voorziening’* en de waarborgen omtrent een veilige en een zorgvuldige uitwisseling van de gegevens. Hierdoor dreigt een leemte te ontstaan.

Voorkomen moet worden dat er, via de *‘voorziening’*, geen gegevens uitgewisseld mogen worden die (enkel) noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de *‘artikelen 475i, vijfde lid, en 478, eerste en tweede lid’* omdat de grondslag daarvoor ontbreekt. De belangrijke toegevoegde waarde van het voorgestelde artikel 7, zou anders (deels) teniet worden gedaan.

Het verdient aanbeveling om in het voorgestelde artikel 7 expliciet op te nemen dat ook de gegevens die in het hier boven geschetste kader uitgewisseld moeten kunnen worden, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur, vastgesteld worden.³³

- In artikel 7 lid 2 wordt verwezen naar *‘artikel 478, eerste en tweede lid van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering’*. Blijkens artikel 8 lid 1, wordt voorgesteld

³³ Te denken valt aan het vermelden van een bestaand voorrecht en of een gelegd beslag een executoriaal beslag of een conservatoir beslag betreft.

om het bij de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' aangenomen artikel 478 lid 2 Rv te laten vervallen en opnieuw te codificeren in het voorgestelde artikel 5 van het onderhavige wetsvoorstel. Geen verwarring mag bestaan over de vraag 'welk tweede lid' hier wordt bedoeld.

De KBvG gaat er vanuit dat het hier om artikel 478 lid 2 Rv (nieuw) gaat.³⁴ De concept memorie van toelichting noemt twee maal '478, eerste en derde lid'.³⁵ Daar zal het om het '*derde lid*' als aangenomen in de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet', derhalve '(oud)', gaan. Het verdient aanbeveling om de concept toelichting en de voorgestelde wettekst op dit punt op elkaar aan te laten sluiten.

- In het voorgestelde artikel 7 lid 2 wordt verwezen naar de artikelen 478 '*eerste en tweede lid*'. Het verdient aanbeveling om hier ook het vijfde lid (nieuw) aan toe te voegen.

Artikel 8:

- Zoals reeds is opgemerkt wordt, blijkt het eerste lid, voorgesteld om het bij de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' aangenomen artikel 478 lid 2 Rv (oud) te laten vervallen en opnieuw te codificeren in artikel 5 van het onderhavige wetsvoorstel.

Het lijkt echter dat artikel XXI lid 2 van de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' hierbij niet is betrokken. Dat laatstgenoemde artikel behelst immers een wijziging van artikel 18f Zorgverzekeringswet met daarin de passage: '*met inachtneming van het bepaalde in artikel 478, eerste en tweede lid van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*'. Ook die zinsnede zal, gezien het bovenstaande, echter niet meer kunnen volstaan indien dit conceptwetsvoorstel wordt aangenomen.

Artikel 9:

Het voorgestelde artikel vangt aan met: '*XXIIIB van de (...)*'. Bedoeld zal zijn: 'Artikel XXIIIB van de(...)'.

Niet opgenomen in het voorstel:

- Het onderhavige wetsvoorstel regelt het delen van informatie tussen de beslagleggende partijen als genoemd in het voorgestelde artikel 2 lid 1. Hiervoor zal het gebruik van het BSN van de betrokken personen door en tussen de verschillende beslagleggende partijen noodzakelijk zijn. Het betreft hier het BSN van zowel de

³⁴ Het voorgestelde artikel 7 lid 2 vangt immers aan met de woorden: '*De in deze wet, de daarop berustende bepalingen,*'. Ook het (nieuwe) artikel 5 lid 1 valt daar derhalve onder.

³⁵ Pagina 17.

schuldenaar (geëxecuteerde)³⁶, als die van zijn ‘partner’ (‘echtgenoot’ als bedoeld in artikel 475ab lid 1 Rv). In het onderhavige wetsvoorstel wordt hier echter ten onrechte geen aandacht aan besteed.

- In de concept memorie van toelichting³⁷ wordt terecht opgemerkt dat met de uitwisseling van gegevens tussen de verschillende beslagleggende partijen de geheimhoudingsverplichting in sectorale wetgeving wordt doorbroken.

Opgemerkt dient echter te worden dat in het wetsvoorstel geen aandacht wordt besteed aan de geheimhouding ten aanzien van derden. Ten aanzien van gerechtsdeurwaarders geldt hierbij aanvullend dat zij niet (zoals de meeste andere beslagleggende partijen) hun eigen vorderingen innen, maar steeds in opdracht van een schuldeiser (opdrachtgever) handelen.³⁸ In de concept memorie van toelichting wordt terecht op dit verschil ten opzichte van de meeste andere beslagleggende partijen ingegaan.³⁹

Ook in de relatie ten opzichte van ‘achterliggende opdrachtgevers’ en andere derden spelen echter geheimhoudingsvraagstukken ten aanzien van verkregen gegevens. Voor de gerechtsdeurwaarder geldt dat het hem niet vrij staat om gegevens die hij op grond van een aan hem toekomende bevragingsbevoegdheid heeft verkregen, vrijelijk te verstrekken.⁴⁰ Ten aanzien van de informatie die hij bij bevraging uit het DBR verkrijgt, stelt artikel 8 van de Verordening digitaal beslagregister voor gerechtsdeurwaarders:

‘De gerechtsdeurwaarder deelt wat hij bij raadpleging van het beslagregister verneemt uitsluitend met derden, voor zover dit noodzakelijk is voor het verrichten van ambtshandelingen, in de zin van artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet. De gerechtsdeurwaarder houdt richting de opdrachtgever geheim wat hij bij raadpleging van het beslagregister verneemt, behoudens het doen van de melding overeenkomstig artikel 8, vierde lid. De gerechtsdeurwaarder staat in voor de geheimhouding door anderen die krachtens zijn autorisatie toegang tot het beslagregister hebben.’

Het is de gerechtsdeurwaarder op grond van voornoemde Verordening en het bijbehorende Reglement slechts toegestaan om aan een opdrachtgever te melden of de gerechtsdeurwaarder, op grond van de door hem verkregen gegevens verwacht of een vordering binnen een bepaalde redelijke termijn te verhalen valt. Het staat hem

³⁶ Het voorgestelde artikel 1 lid 2 breidt ‘schuldenaar’, zoals reeds opgemerkt, terecht uit.

³⁷ Pagina 23.

³⁸ Dit geldt tevens voor het LBIO.

³⁹ Pagina 6, 7 en 10.

⁴⁰ Zie bijvoorbeeld Kamer voor Gerechtsdeurwaarders 19 augustus 2014, ECLI:NL:TGDKG:2014:131.

niet vrij om gegevens te verstrekken op grond waarvan hij die verwachting heeft uitgesproken. Ook in de concept memorie van toelichting wordt dit duidelijk uitgelegd.⁴¹

De KBvG is van mening dat de grenzen die zij ten aanzien van de verstrekking van informatie uit het DBR heeft aangebracht, als inspiratie kan dienen voor de wijze waarop beslagleggende partijen met de uit een 'verbreed beslagregister' verkregen informatie moeten omgaan ten opzichte van derden (waaronder opdrachtgevers). De KBvG meent in elk geval dat de onderhavige wet op dit punt om een nadere uitwerking vraagt.

- De CDW stelt de beslagvrije voet vast namens de gemeenschappelijke beslagleggers. Hoewel dit reeds meerdere malen, terecht, in de parlementaire geschiedenis ten aanzien van de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' is opgenomen en dit ook in de onderhavige concept memorie van toelichting terecht wordt opgemerkt, verdient het aanbeveling om dit thans (expliciet) te codificeren. Het betreft immers een kerntaak van de CDW.

Nadere aandacht dient te worden geschonken aan de wijze waarop, zowel schuldenaren als individuele beslagleggers, de gemeenschappelijke beslagleggers op de namens hen vastgestelde beslagvrije voet kunnen aanspreken. Het zou voor de hand liggen wanneer dit via de CDW plaatsvindt.

Het navolgende voorbeeld kan dit duidelijk maken:

Stel: schuldenaar A heeft een schuld aan schuldeiser B en deze laatstgenoemde geeft aan de deurwaarder opdracht om beslag te leggen op de uitkering die gemeente X aan A verschuldigd is. De deurwaarder berekent vervolgens (naar huidig recht) namens B de beslagvrije voet die aan die vordering tot periodieke betaling verbonden is op grond van artikel 475c Rv.

Vervolgens legt het UWV beslag onder diezelfde gemeente X voor een vordering die hoger is bevoorrecht dan de vordering waarop de deurwaarder beslag heeft gelegd namens B. Het UWV dient haar vordering vervolgens ter verdeling in bij de deurwaarder. De deurwaarder verdeelt vervolgens de inhoudingen van gemeente X met inachtneming van een ieders preferentie. Dit betekent dat schuldeiser B op dat moment geen inhouding ontvangt. De vordering van het UWV is immers hoger bevoorrecht.

Vervolgens blijkt dat schuldenaar A meent dat de beslagvrije voet te laag is vastgesteld. Hij neemt zelfs een advocaat in de arm die vervolgens een procedure entameert. Hij start een executiegeschil omdat hij feitelijk vindt dat er 'te snel' wordt geëxecuteerd.

⁴¹ Pagina 8 en 9.

De advocaat weet dat hij de achterliggende beslaglegger hiervoor in rechte dient te betrekken. De dagvaarding wordt derhalve betekend bij B.

Het opmerkelijke is echter dat B, als gedaagde in die procedure, feitelijk niet zal weten wat te doen. De beslagvrije voet is immers weliswaar formeel door hem vastgesteld, maar feitelijk door de beslag leggende deurwaarder. De beslaglegger zal ook niet over de informatie beschikken die aan de berekening ten grondslag ligt. Daar komt nog eens bij dat B überhaupt geen inhouding ontvangt. De vordering van het UWV is immers hoger bevoorrecht.

Naar komend recht zal de beslag leggende deurwaarder de CDW worden en namens de gemeenschappelijke beslagleggers, dus ook namens het UWV, de beslagvrije voet vaststellen. Dat betekent dat het, nog meer dan naar huidig recht, voor de hand ligt dat het de CDW is die in zijn hoedanigheid (q.q.) van 'feitelijk berekenaar' en coördinator in een dergelijk geval uiteindelijk in rechte kan worden betrokken namens die gemeenschappelijke beslagleggers.

Voorstel:

De KBvG adviseert, gezien het bovenstaande, om aan het thans voorgestelde artikel 5 een lid toe te voegen dat als volgt kan luiden:

‘4. De in artikel 2 genoemde partij die tot inning bevoegd is, vertegenwoordigt de gemeenschappelijke executanten in en buiten rechte ten aanzien van de vaststelling van de beslagvrije voet.’

Dit zou in de voorliggende conceptwet kunnen worden opgenomen. Verdedigbaar is evenzeer dat een soortgelijke bepaling, na inwerkingtreding van de ‘Wet vereenvoudiging beslagvrije voet’ wordt ingevoegd in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.⁴²

De te leveren gegevens:

Het onderhavige conceptwetsvoorstel beoogt een grondslag te bieden voor de gegevens die uitgewisseld moeten gaan worden. Welke gegevens dit precies zullen zijn, dient in lagere regelgeving te worden uitgewerkt. Afgezien van het feit dat de contouren zich al enigszins hebben afgetekend, wenst de KBvG hieromtrent nu al enkele opmerkingen plaatsen.

- De KBvG is van mening dat in de concept memorie van toelichting terecht wordt opgemerkt dat de levering van de hoogte van de totale vordering waarop verrekend wordt of waarvoor beslag is gelegd, ‘verhaal zonder dwangbevel’ wordt genomen of ‘inkomen gevorderd’ wordt, van essentieel belang is. Hierdoor kan immers een inschatting worden gemaakt ten aanzien van de (resterende) duur van de genomen maatregel en daarmee het feitelijke nut van de inzet van mogelijke toekomstige dwangmiddelen.

⁴² In dat geval zou een aanvulling op artikel 475d Rv hierbij voor de hand liggen.

- Ook de datum van een gelegd beslag of waarop een beroep op verrekening is gedaan, is hierbij van belang. Zelfs wanneer dit betekent dat er feitelijk geen afloscapaciteit resteert. De werking van artikel 475c lid 4 Rv brengt dit met zich mee. Hierdoor is immers een feitelijke 'blokkade regeling' geïntroduceerd. Een tweetal voorbeelden maakt dit duidelijk:

1. Stel: Schuldenaar A heeft een schuld aan B. De deurwaarder legt beslag onder werkgever X en stelt vervolgens de beslagvrije voet vast, waarna X periodiek het meerdere afdraagt aan de deurwaarder. Door het beslag onder X is de gehele afloscapaciteit van A benut.

Ook verhuurder V heeft een vordering op A die hij goed kent. Hij weet van het beslag van B en weet ook dat die schuld bijna betaald is. Aangezien V een huurvordering wil verhalen, kan hij beslag leggen op de huurtoeslag onder de Belastingdienst/Toeslagen. Hij geeft ook daadwerkelijk opdracht om dat te doen.

Door de werking van artikel 475c lid 4 Rv ontvangt V echter niets uit het beslag onder de Belastingdienst/Toeslagen. Hij dient immers rekening te houden met het beslag van B en wordt derhalve 'geblokkeerd'.

Nadat de schuld aan B volledig is geïnd, komt de aflossingscapaciteit echter geheel vrij. V is nu de enige met een beslag en kan de gehele afloscapaciteit benutten.

Uiteraard had V er ook voor kunnen kiezen om, in plaats van het beslag onder de Belastingdienst/Toeslagen, beslag onder X te leggen. In dat geval had hij zijn beslag ter verdeling moeten indienen bij de CDW. V zou dan echter het risico lopen dat er nog aanvullende beslagen worden gelegd onder X. Zij hadden ook, met inachtneming van een eventuele preferentie, mee moeten delen.

De kans dat andere crediteuren in de toekomst beslag gaan leggen op de huurtoeslag is verwaarloosbaar. Artikel 45 Awir staat dat immers in de weg. Dergelijke crediteuren zullen bijgevolg aangewezen zijn op een beslag onder X. In dat geval ondervinden zij echter de 'blokkade' van artikel 475c lid 4 Rv. Zelfs wanneer zij onder X beslag zouden leggen voor een vordering die hoger bevoorrecht is dan de huurvordering van V.

2. Stel: Schuldenaar A heeft een schuld aan B. De deurwaarder legt beslag onder werkgever X en stelt vervolgens de beslagvrije voet vast, waarna X periodiek het meerdere afdraagt aan de deurwaarder. Door het beslag onder X is de gehele afloscapaciteit van A benut.

Vervolgens blijkt dat de Belastingdienst/Toeslagen een vordering op A heeft en wil verrekenen met de uit te keren zorgtoeslag. De Belastingdienst/Toeslagen doet ook een beroep op die verrekening. Aangezien de totale afloscapaciteit is benut, is feitelijke verrekening echter niet mogelijk.

Vervolgens blijkt ook C een vordering op A te hebben en hij legt vervolgens ook beslag onder X. Het beslag wordt vervolgens ter verdeling ingediend bij de CDW. Hij zal moeten verdelen met inachtneming van een ieders preferentie.

Die verdeling zal lastig zijn aangezien de Belastingdienst/Toeslagen op grond van het bepaalde in artikel 475c lid 4 Rv tegen de 'blokkade' van de benutte afloscapaciteit aanloopt door het beslag van B, maar dat C op eenzelfde 'geblokkeerd' wordt door het beroep op verrekening dat de Belastingdienst/Toeslagen heeft gedaan (maar feitelijk nog niet tot aflossing van de schuld aan de fiscus heeft kunnen leiden).

Het beslag van C kan hier immers niet 'meeliften' op het beslag dat B (die geen rekening heeft hoeven houden met de Belastingdienst/Toeslagen) heeft gelegd.⁴³

- Speciale aandacht verdient het feit dat het huidige recht maakt dat vermeld zal moeten worden tot in hoeverre een beslagleggende partij gebruik maakt van een regeling waardoor de beslagvrije voet, buiten de berekening op grond van de artikelen 475d tot en met 475e Rv, wordt verminderd of zelfs feitelijk helemaal tot € 0,00 wordt gereduceerd.

Indicatief is het bepaalde in artikel 60 lid 6 Participatiewet dat stelt:⁴⁴

'Zolang de belanghebbende de verplichtingen, bedoeld in (...) of niet behoorlijk nakomt

a. (...)

b. geldt de beslagvrije voet, bedoeld in de artikelen 475c tot en met 475e van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, in afwijking van artikel 4:116 van de Algemene wet bestuursrecht, niet bij invordering van bijstand en de bestuurlijke boete bij dwangbevel'.

De KBvG is van mening dat dergelijke bepalingen op zeer gespannen voet staan met het kabinetsbeleid ten aanzien van de schuldenproblematiek. Schuldenaren worden hierdoor immers, bij wijze van sanctie, tot (ver) beneden de beslagvrije voet gedwongen. Zij kunnen derhalve zelfs niet meer beschikken over het bedrag waarvan de wetgever expliciet heeft vastgesteld dat zij maandelijks nodig hebben om in de minimale levensbehoeften te kunnen blijven voorzien.

Een soortgelijke consequentie is verbonden aan de toepassing van de tweede volzin van artikel 19 lid 1 IW 1990 die stelt:

⁴³ Zie HR 25 oktober 1985, NJ 1987,18.

⁴⁴ Zo ook de artikelen:17g lid 5 AKW, 45 lid 5 Anw,17i lid 5 AOW, 14g lid 5 TW, 27g lid 5 WW, 54 lid 5 Waz., 3:43 lid 5 Wajong, 28 lid 6 IOAZ, 28 lid 6 IOAW, 24 lid 5 IOW, 29 lid 5 WAO,96 lid5 WIA, 45g lid 5 ZW en 6f lid 5 Remigratiewet.

'Voor zover een en ander niet vatbaar is voor beslag, is de derde op vordering van de ontvanger verplicht ten hoogste een tiende gedeelte daarvan aan te wenden voor betaling van de belastingaanslagen van de belastingsschuldige'.⁴⁵

De praktijk leert dat deze bepaling voornamelijk wordt toegepast in gevallen waarin lagere overheden gebruik kunnen maken van artikel 19 IW 1990 en zij bepaalde derden tot onbezoldigd ambtenaar aanwijzen voor de inning.

De KBvG is van mening dat bepalingen waardoor schuldenaren (bewust) minder over kunnen houden dan de voor hen geldende beslagvrije voet, nader bezien moeten worden. Ondanks het voorgaande dient, zoals gezegd, vastgesteld te worden dat hier rekening mee gehouden dient te worden in de nadere AMvB zolang deze bepalingen in de verschillende materiewetten bestaan.

Memorie van toelichting:

Opgemerkt dient te worden dat de concept memorie van toelichting in het algemeen zeer duidelijk is geschreven. Een en ander neemt uiteraard niet weg dat er nog een aantal opmerkingen geplaatst kunnen worden.

- Op pagina 2 wordt de KBvG de *'Koninklijke Beroepsorganisatie voor Gerechtsdeurwaarders'* genoemd. Dat dient te zijn: *'Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders'*.

- Op pagina 5 wordt uiteengezet dat bij de berekening van de beslagvrije voet rekening gehouden dient te worden met reeds gelegde beslagen op ander periodiek inkomen⁴⁶ en verrekeningen daarop. Dit ligt besloten in artikel 475c lid 4 Rv zoals in de 'Wet vereenvoudiging beslagvrije voet' is opgenomen.

Het verdient aanbeveling om te verduidelijken dat het hier niet om een daadwerkelijke verhoging van de beslagvrije voet gaat. De werking van het voornoemde artikel 475c lid 4 Rv maakt dat er rekening moet worden gehouden met reeds benutte afloscapaciteit van de schuldenaar. In de communicatie met de derde en de geëxecuteerde wordt dit gecommuniceerd als ware dit een verhoging van de beslagvrije voet. Doel is immers om inzichtelijk te maken hoeveel er van uit een bepaald inkomen (nog) kan worden ingehouden.

- Op pagina 15 staat: *'De partij die de rol van coördinerende deurwaarder toekomt stelt in deze situatie namens de verschillende beslagleggende partijen de beslagvrije voet vast'*. Dit is correct voor zover de rol van 'executant' en 'beslagleggende partij' overeenkomen. Als een gerechtsdeurwaarder de 'beslagleggende partij' is, geldt dit niet. De beslagvrije voet wordt immers niet namens hem vastgesteld, maar namens

⁴⁵ Dit vindt toepassing onder de voorwaarden als genoemd in artikel 19 lid 2 IW 1990.

⁴⁶ Alsmede vorderingen op grond van artikel 19 IW 1990 en verhaal zonder dwangbevel.

de (achterliggende) 'beslagleggers'. Geadviseerd wordt om te spreken over *'beslagleggende partijen, danwel beslagleggers'*.

- Op pagina 16 dient *'beoogd'* te worden geschreven als *'beoogt'*.

- Op pagina 18 staat: *'De innende partij zal - voor zover het te innen bedrag op basis van een eventueel aan de vordering verbonden preferentie haar niet volledig toevalt - moeten verdelen.'*

Opgemerkt dient te worden dat ook wanneer de innende partij voor een bevoorrechte vordering int en de rol van CDW vervult, hij formeel 'verdeelt'. Hij verdeelt dan immers met inachtneming van een ieders preferentie zodat hij in de verdeling 0% op de lager bevoorrechte vorderingen afboekt. Geadviseerd wordt om het over *'ook feitelijk moeten verdelen'* te hebben.

- Op pagina 27 wordt terecht gesteld dat de verrekenende partij de beslagvrije voet in acht dient te nemen. Hierbij wordt echter ten onrechte verwezen naar *'artikel 4:93, vijfde lid'* Awb.. Bedoeld zal zijn: *'artikel 4:93, vierde lid'*.

De KBvG meent overigens dat het voornoemde artikel ten onrechte stelt dat de schuldenaar niet bevoegd is tot verrekening *'voor zover beslag op de vordering van de schuldenaar nietig zou zijn'*. Bedoeld zal zijn: *'niet geldig'*.⁴⁷ In artikel 7:632 & 633 BW wordt dit wel correct verwoord.

- Op pagina 28 staat: *'een loonvordering heeft gelegd'*.

Afgezien van het feit dat, zoals reeds opgemerkt *'loon'* te beperkt is, wordt een vordering op inkomen niet *'gelegd'*. Geadviseerd wordt om te spreken over *'inkomen heeft gevorderd'*.

De KBvG is uiteraard ten zeerste bereid om, indien gewenst, een nadere toelichting te geven. Wij geven toestemming om deze reactie te publiceren.

Hoogachtend,

Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders
Mr. O.M. Jans, bestuurslid

⁴⁷ Dit blijkt overigens ook uit de toelichting: *'Het (...) heeft betrekking op de verrekeningsvrije voet. Evenals in het privaatrecht geldt dat verrekening niet is toegestaan voorzover beslag op de vordering van de wederpartij niet geldig zou zijn. De beslagvrije voet is dus niet vatbaar voor verrekening.'* (Kamerstukken II, 2003/04, 29702, nr. 3, pag. 41).